

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis in Epistolam B. Pauli ad Romanos VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

DOMINICA PRIM^a
 MA ADVENTVS, EPISTOLA
 BEATI PAULI APOSTOLI, AD
 ROMANOS XIII.

SCIENTES quia hora est iam nos de somno surgere. Nunc enim propior est nostra salus, quam cum credidimus. Nox precessit, dies autem appropinquavit. Abijciamus ergo opera tenebrarum, & induamur arma lucis, sicut in die honeste ambulemus. Non in comessationibus & ebrietatibus, non in cubilibus & impudicijs, non in contentione & amulatione, sed induimini Dominum Iesum Christum.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

QUAM nulli non tempore hæc Pauli congruat exhortatio, qua (quandoquidem vitæ nostræ tempus ut hora tam breue est) nos excitat ut à somno peccati, à somno ignorantie, à somno denique euigilemus incuriæ & negligentie: tamen huic maximè conuenit tempore hæc lectio, quando Domini celebramus aduentum. Siue enim Domini meditemur aduentum in carnem, siue in mentem, siue ad iudicium adhuc futurum (triplex enim huius est hic aduentus) summa nobis cura agendum est, ut à somno euigilemus peccandi. Nam quomodo celebrare possumus Domini aduentum in carnem, nisi gratias eidem pro tanta charitate, qua ad nos venit, acturi? Quomodo autem gratias agemus, non in intellectu beneficio?

Est igitur aduertenda dominici aduentus ratio, ut sciamus eum propterea venisse, quo liberos nos faciat ab omni peccato. Sed quomodo ob dominicum hunc gaudebimus aduentum, quomodo exultabimus ob eius aduentum, qui à peccatis nos redemit, nihilo minus in peccatis perseverantes? Hora igitur est, quandoquidem qui ad redimendos nos venit, prope est, à somno & obdormitione nos surgere, ne eius charitati videamur velle illudere, qui ad liberandos à peccato nos venit. Quod si aduentum Domini in mentem suspiramus, quomodo hora non est nos à peccatis cessare? Frustra enim in peccatis perseverantes hunc expectamus aduentum, siquidem in *ma-* Sapient. 1.
leuolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Postremo, si vltimum recolimus aduentum, quo iam à Domino iudicandi, & iuxta operum nostrorum conditionem sumus accepturi, haudquaquam nos oportet moras agere, quin à peccatis ante euigilemus. Hora igitur nunc est nos à somno surgere, morari diutius dedecet. Propior enim nunc ex aduentu Saluatoris nostri est nobis nostra salus (quare incumbit quoque nobis

A mini-

A quadruplici somno surgendum.

Aduentus Christi triplex.

I. Aduentus primi Domini aduentus. Roma. 6. Roma. 13.

II.

Sapient. 1.

III.

minimè in torpore vetustatis obdormire) quam eo fuit tempore cum legis umbra relicta, credere cepimus. Nox & umbra veteris legis transijt, in qua omnia in obscuro & in figura agebantur, dies autem & tempus euangelicæ legis appropinquauit, in quo ad salutem nostram diligentius nos vigilare & operari decet. Abijcienda igitur nobis sunt opera tenebrarum.

1. Cor. 10. Opera tenebrarum quæ. Opera tenebrarum peccata sunt & actus vitiosi, quia turpitudinem, uerendum & ignominiam hæc habent, & ad principem pertinent tenebrarum. Abijciamus igitur opera tenebrarum, damnemus plangamusq; peccata præterita, futura autem caueamus, iuxta consilium Sapientis, qui dicit: *Fili peccasti, ne adijcias iterum, sed de præteritis deprecare, ut tibi dimittantur.* Induamur quoque arma lucis, quæ sunt dona Spiritus sancti, quibus contra mundum, contra carnem, contraque hostis nequitias munimur, & ad vincendas iniquas inimici suggestiones confortamur. Sunt quoque virtutes arma lucis, seu munimina gratiarum: quibus à Domino uestimur & exornamur. Indui autem iubemur, non quod in facultate sit nostra ornari munisque donis & virtutibus diuinis. Siquidem ut quidam dicit, *Induit me Dominus uestimento salutis, & indumento iustitiæ, seu (ut alia habet lectio) lætitiæ circumdedit me,* & quasi sponsam decorauit me corona: sed quod hæc indumenta debeamus suspirare, anniti, eadem optare, pro his Dominum orare, & nullum obicem impedimentumve diuinæ operationi obijcere. Induamur itaque arma lucis, sic ut in die gratiæ, qui per Christi nobis illuxit aduentum, honestè ambulemus. Honestè ambulamus, cum innocenter uiuimus, dumque diuinæ legi subiecti, virtuosè ac reuerenter coram Deo ambulantes, proximos nostros bono edificamus exemplo. Ad quod Christus nos hortatur, dicens: *Sic luceat lux uestra (uides quia inquit lux uestra luceat, non tenebræ obscurent) coram hominibus, ut videant opera uestra bona, & glorificent Patrem uestrum, qui in calis est.* Ambulemus, inquit, sicut in die, ne in tenebris offendentes quempiam scandalizemus.

Non autem ambulemus in comessationibus vitiosis, gulæ & luxui delectis, aut ad inanem gloriam, aut ad superfluitatem paratis. Quia tamen si honesta conuiuia decenter & religiosè obseruata non reprehendantur, & hospitalitas ubique in sacra scriptura laudata sit, illa tamen sunt euangelica conuiuia, de quibus Christus loquitur, docens nos, cum prandium facimus, non inuitare diuites, aut amicos & uicinos, qui habent vnde nobis retribuant, aut qui iterum nos inuitent, seu nobis beneficium refundant aut honorem. Hæc enim querere, non est Christum querere, sed esurientes & inopes voca ad prandium, nam & illos multo minoribus impensis reficies, quam optimates & diuites. In illis etiam Christo places, Christum recipis, Christum pascis, qui pro illis tibi retribuet in retributione iustorum: quandoquidem illi non habent vnde tibi retribuant. Propter Christum igitur solum, & ex commiseratione illis solis solatium beneficium que impendas. Caterum alijs comessationibus epulationibusq; abstinentum est. Admonet enim nos Saluator noster, dicens: *Videte ne grauentur corda uestra crapula aut ebrietate.* Ambulemus itaque non in comessationibus, non in cubilibus & impudicitijs. Lasciuam carnis & luxuriam, libidinemq; uetat impudicam, quæ in matrimonio quoque haud raro excedit, in osculis, tactibus, & hu-

iuscemodi alijs prouocatiuis, quæ luxuriam in coniugio constitutis nullo licet respectu coniugij, commouent. Sunt enim hæc bestialia vitia, gula, ebrietas, & impudicitia, efficiunturque vt bestia ac bruta animalia, hi qui vitij huiusmodi seruiunt. Propterea dicit Spiritus sanctus: *Fornicatio & ebrietas auferunt cor.* Nec solum carnalibus est vitij abstinendum, sed ambulandum quoque nobis est non in contentione & æmulatione, hoc est, in ira & liuore. *Vbi enim (sicut Iacobus in epistola dicit) Zelus & contentio, ibi in contentione & omne opus prauum.* Optimum igitur viro est consilium, quod Timotheo Paulus scribit: *Noli verbis contendere, ad nihil enim vtile est, nisi ad subuersionem credentium.*

Postremo vbi monuit nos quid nobis sit vitandum Paulus, non tacet quid sit etiam amplectendum, dicens: Sed induimini Iesum Christum. Iesum Christum induere quid. Suauissimum hoc est verbum. Non dicit, tegite aut operite vos Christo, sed induimini Iesum Christum. Qui vestem induit, omnem nuditatem suam celat atque inuoluit: Ideo qui Christum iubetur indui, plena perfecta que iustitia & ex omni parte absoluta iubetur operiri, vt nulla pars actionis maneat à sinceritate aut à iustitia nuda. Qui enim in quibusdam actionibus est iustus, in alijs item iniustus, quasi hoc latus cooperuit, illud nudauit. Indui igitur iubemur Dominum Iesum Christum, hoc est, figuram totius vitæ ipsius in nos transformare, imitari, atque in nobis exprimere. Sic enim à Paulo monemur, vt quomodo portauimus imaginem terrestris Adæ, ita portemus & cælestis figuram, eius virtutes & opera in nos transformando. Ad hæc autem hodiernum nos quoque inuitat Euangelium, quod hodiè, vt sequitur, legitur.

EXEGESIS EVANGELII EIVSDEM DOMINICAE I. ADVENTUS, MATTHÆI XXI.

Aduentum Domini celebrantes, hoc tempus significamus, quo patres nostri desiderijs feruentissimis, clamoribusque importunis Dei Filij incarnationem, sui que, hoc est, humani generis redemptionem postularunt. Nos autem de Domini aduentu aliquid dicturi, primum de quo (cum multiplex posset intelligi aduentus Domini) dicere statuamus, vobis significari necesse est. Est enim aduentus Domini in carnem. Aduentus in carnem. Ioan. 1. Aduentus iudicij. Hic iam aduentus præterijt. Deus enim homo factus est, non iterum hoc modo in mundum venturus. Est aduentus alius Domini ad iudicium, quem expectamus quidem omnes, licet non pari fiducia & conditione. Veniet enim in fine mundi Dominus Iesus iudex ad generalem mortalium cunctorum resurrectionem, discussionem & retributionem, daturus omnibus, vt scriptura habet, mercedem iuxta eorum opera. Apocal. 22. Quibusdam enim daturus est vitam felicitatemque æternam, glorificaturusque corpora eorum, quæ pro suo hic honore esurierunt, alserunt, sudauerunt, persecutiones, itemque odia sustinuerunt mundi, quam obrem eadem coronabit tunc inenarrabili felicitate, & gloria multiplici. Porro alijs ediuerso ob eorum superbiam, lasciuiam, voluptatem, aliaque ipsorum peccata reddet, vt meruerunt. Huius aduentus hodiè iuxta Euangelium præsens, quod multis in ecclesijs legitur, nulla sit memoria, quæ ex litera colligi possit. Est tertius aduentus spiritualis, in-